Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Saroi Jauregi Aiestaran

Zaldibia, Gipuzkoa (1978)

Aurkibidea

Biografia

Zaldibian jaioa, familia euskaltzale eta ateo batean. Herriko eskolan ikasi ondoren, Ordiziako institutura joan zen. Ondoren, Euskal Filologia ikasketak egin zituen Donostian. Bertso gai-jartzaile lanetan jarduteaz gainera, zuzentzailea eta itzultzailea da Elhuyarren. Hamar urte igaro zituen Zarautzen bizitzen. Zaldibian, hainbat herri ekimenetan hartzen du parte (mendi elkartea, pilota eskola...). Hitanoari buruzko elkarrizketa egin diogu, Aloña Jauregi lehengusuarekin batera.

Zintak

ZDB-027

- **Proiektua**: Hikagin
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia
- **Data**: 2023-06-23
- **Iraupena**: 75 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. Hitanoa bultzatzeko ekimenak ikastetxeetan

- **Erref**: ZDB-027/006
- **Iraupena**: 0:03:50. **Hasi**: 00:03:11. **Bukatu**: 00:07:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
2022an Zaldibiako ikastetxean hitanoa bultzatzeko irakasle baten ekimena. Era berean, Ordiziako ikastolatik laguntza eskatu zioten Saroiri hitanoa ikasleekin lantzeko. Proiektua nola egin zuten kontatzen du. Hitanoz hitz egiterakoan generoa kontuan nola hartzeko, haurrei galdetzen diete nola nahi duten egin.

2. Proiektuak jarraipena izateko arazoak

- **Erref**: ZDB-027/009
- **Iraupena**: 0:01:17. **Hasi**: 00:08:03. **Bukatu**: 00:09:20

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Ikastetxeetan hitanoaren proiektua polita izan zen arren, ez du jarraipenerako erraztasunik ikusten, hitanoa bi pertsonen arteko elkarrizketa delako. Ezin da taldean jorratu. Ikasgelaren ezaugarriak ere kontuan hartu behar dira.

3. Noiz hasten dira gazteak hika erabiltzen

- **Erref**: ZDB-027/010
- **Iraupena**: 0:01:20. **Hasi**: 00:09:20. **Bukatu**: 00:10:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Noka erabiltzen hasi zen kontzientzia puntu bat izan zuenean. Mutilen kasuan ezberdina da. Haurrek hitanoa gutxiagoa erabiltzen dute eta erabilera handitzen da 16-18 urte betetzen dituztenean. Arrazoiak zeintzuk diren ez daki. Bere adineko mutilak, umetan ere hika egiten zutela gogoratzen du (mutilen artean, ez neskei).

4. Hika norekin erabiltzen duen

- **Erref**: ZDB-027/011
- **Iraupena**: 0:01:32. **Hasi**: 00:10:40. **Bukatu**: 00:12:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Hitanoa pertsona gutxirekin erabiltzen du.: bi lankiderekin, herriko bizpahiru pertsonekin, lehengusu batzuekin... Herritik kanpo ez du egiten. Aloña, lehengusinarekin beti egiten du hika. Inoiz ez dio hika semeari egin, ez zaio ateratzen. Aitak eta aitonak egiten diote.

5. Etorkinek eskolan integratzeko izan dituzten arazoak

- **Erref**: ZDB-027/017
- **Iraupena**: 0:02:58. **Hasi**: 00:18:30. **Bukatu**: 00:21:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana
- 101L » Integrazioa » Integraziorako bideak eta arazoak

Laburpena:
Zaldibian, etorkinek eskolan integratzeko izan dituzten arazoez eta bertakoen

jarrerez. Eztabaida nagusiena euskararen inguruan izan bazen ere, beste gai batzuetan ere egon dira tirabirak: LGTBI mugimendua, dantzak, berdintasunean... Uste dute etorkinei azaldu egin behar zaiela Zaldibia arnasgunea dela eta herriaren parte garrantzitsua dela euskara.

6. Zaldibitarren ezaugarriak

- **Erref**: ZDB-027/026
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 00:32:34. **Bukatu**: 00:34:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:
Zaldibian borrokalarien fama dute eta herri-nortasun handia dute. Zaldibitarren ezaugarriak euskararekin oso lotuta daude.

7. Zaldibiako Jesus apaiza

- **Erref**: ZDB-027/027
- **Iraupena**: 0:01:35. **Hasi**: 00:34:54. **Bukatu**: 00:36:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Trantsizio garaian, udala osatzeko orduan egon ziren tirabirak, erregearen koadroa zela eta. Frankismo garaian Zaldibian ibili zen Jesus apaiza nor zen.

8. Zaldibia oso herri parte-hartzailea da; auzolana

- **Erref**: ZDB-027/031
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:37:50. **Bukatu**: 00:39:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:
Zaldibitarrak beti parte-hartzaileak izan dira. Elkarte eta ekintza ugari daude herrian. Kultur-arloan ekintza asko egiten dira, nahiz eta gero Aldunditik muga jarri. Zaldibian auzolana asko bultzatzen da, baina natural ateratzen zaien zerbait da.

9. Zaldibiako hitanoaren egoera

- **Erref**: ZDB-027/035
- **Iraupena**: 0:01:16. **Hasi**: 00:43:46. **Bukatu**: 00:45:02

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Zaldibiako hitanoaren egoera txarra da. Beste herri batzuekin alderatuta erabilera ona bada ere, ez da ondo egiten eta kalitatea asko galdu da. Noka gainera, galdu egin da.

10. Noka kontzienteki erabiltzen dute

- **Erref**: ZDB-027/036
- **Iraupena**: 0:02:13. **Hasi**: 00:45:02. **Bukatu**: 00:47:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Kontzienteki hasi ziren noka erabiltzen, emakumea izateagatik ez zutelako etxetik hitanoa jaso. Guraso eta adinekoei egitea. Noka ez dute etxean zuzenean jaso, baina etxeko emakumeen artean beti entzun dute.

11. Norekin erabiltzen duten hika

- **Erref**: ZDB-027/037
- **Iraupena**: 0:02:52. **Hasi**: 00:47:15. **Bukatu**: 00:50:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Mutilei hika egiterakoan ez du pentsatu behar, baina neskei egiterako orduan, bai. Bikotearekin, seme-alabekin eta familiako gehienekin egiten du hika Aloñak. Lagunen artean, mutil gehienekin egiten du hika baina neskekin ez horrenbeste. Alabarekin kontzienteki egin behar du, baina bikoteak ez dio alabari hika egiten. Kuadrila eta familia berdinean, batzuei zuka, besteei hika... Pentsatu gabe ateratzen zaie.

12. 16 urterekin hasi ziren hika erabiltzen

- **Erref**: ZDB-027/038
- **Iraupena**: 0:01:17. **Hasi**: 00:50:07. **Bukatu**: 00:51:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
15-16 urterekin hasi ziren hitanoa erabiltzen modu kontziente batean. Lagun batekin hasi zen Aloña hika egiten eta orain zuka egiten dute.

13. Etxetik euskara jasotakoak; euskararen kalitatea

- **Erref**: ZDB-027/040
- **Iraupena**: 0:01:47. **Hasi**: 00:51:30. **Bukatu**: 00:53:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Txikitatik jaso dute ez bakarrik euskaraz hitz egitea, baizik eta nola egitea. Erabiltzen den euskararen kalitateari buruz. Etxean oso hiztunak dira.

14. Bikoteak beraien artean hika edo zuka?

- **Erref**: ZDB-027/041
- **Iraupena**: 0:01:45. **Hasi**: 00:53:17. **Bukatu**: 00:55:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Saroiren gurasoak bikote izan aurretik hika egiten zioten elkarri, baina gero beti zuka. Aloñaren gurasoek ordea, hika egiten zioten elkarri, ama gaixotu zen arte. Orduan, zuka hasi ziren.

15. Elizarekiko harremana Zaldibian I

- **Erref**: ZDB-027/044
- **Iraupena**: 0:02:12. **Hasi**: 00:56:30. **Bukatu**: 00:58:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa

Laburpena:
Belaunaldi batetik bestera, elizaren kontrako jarrera handia dago Zaldibian. Beraien gurasoen belaunaldiak eman zuen aldaketa eta jende asko dago bataiatu edo jaunartzea egin gabekoak.

16. Elizarekiko harremana Zaldibian II

- **Erref**: ZDB-027/045
- **Iraupena**: 0:01:04. **Hasi**: 00:58:42. **Bukatu**: 00:59:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Zaldibian egondako apaizei buruz. Jesus, Modesto, Emeterio... Emeterio gaiztoa zen eta bataiatu gabeko umeei infernura joango zirela esaten zien.

17. Emakumeek hika ez egitearen arrazoiak

- **Erref**: ZDB-027/048
- **Iraupena**: 0:02:33. **Hasi**: 01:00:12. **Bukatu**: 01:02:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Zaldibian, hitanoa ez dago baserriarekin lotuta. Garai bateko emakumeek hika baztertzearen arrazoiak.

18. Hitanoa, konfiantzazko trataera

- **Erref**: ZDB-027/050
- **Iraupena**: 0:01:13. **Hasi**: 01:04:10. **Bukatu**: 01:05:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Saroiren aitak bere bi osabei hika egiten zien baina hori beste familia batzuetan pentsaezina izan daiteke. Konfiantza kontu bat da.

19. Hitanoaren transmisioaren etena

- **Erref**: ZDB-027/054
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 01:08:26. **Bukatu**: 01:10:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Gurasoek ez zieten etxean hika egin. Zergatik izango ote zen pentsatzen dute.

20. Hitanoari buruzko pertzepzio ona

- **Erref**: ZDB-027/055
- **Iraupena**: 0:00:59. **Hasi**: 01:10:15. **Bukatu**: 01:11:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
Hitanoaren gaineko pertzepzio ona da. Ez dute hitanoaren kontrako iruzkin negatiborik entzun, bai ordea baikorrak.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-15

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com